

T e d e n

vseživljenjskega učenja

TVU - Novičke

Št. 1/1998/L. III

Andragoški center Republike Slovenije
Slovene Adult Education Centre

TVU-Novičke so informativni bilten izvajalcev izobraževanja in učenja v Sloveniji, ki jih združuje zanimanje za projekt Teden vseživljenjskega učenja in aktivno sodelovanje v njem. Bilten je namenjen obveščanju o pripravljanih, temeljnih, spremljajočih in sklepnih dejavnostih Tedna, spodbujanju in koordiniranju sodelujočih ter izmenjavi njihovih izkušenj.

TVU-Novičke izdaja in ureja informacijsko središče Andragoškega centra Slovenije. Izhajajo v skladu z določili vsakoletnega načrta TVU-ja.

Urednica: mag. Zvonka Pangerc-Pahernik

Oblikovalka: Meri Beganovič

Naslov uredništva:

Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana

Telefon: 061 443 656

Telefaks: 061 445 881

Elektronska pošta: zvonka.pangerc@acs-saec.si

0. UVOD

Teden vseživljenjskega učenja letos pripravljamo že tretjič. Obakrat doslej smo se sodelavci Andragoškega centra, ki delamo pri tem projektu, obračali na vas, potencialne izvajalce in udeležence, prek rumenih prilog našega informativnega biltena Novičke. Ob izdelavi poročila in analize TVU-ja '97 pa smo se odločili drugače. Tako kot so se podvojili vsi številčni pokazatelji Tedna (število izvajalcev, prireditev, prispevkov v javnih občilih), tako je narastel tudi obseg informacij, ki smo vam jih želeli posredovati, hkrati pa smo menili, da zaradi kontinuitete in preglednosti Teden potrebuje svoje glasilo. Tako so decembra lani nastale TVU-Novičke s poročilom in analizo TVU-ja '97 (štev. 5/1997).

V takšni novi preobliki se pojavljamo tudi s tokratno izdajo TVU-Novičk, v katero smo zapisali, da gre za tretji letnik in pri tem imeli v mislih vse rumene priloge iz let 1996 in 1997, ki so spremljale prvi dve izvedbi Tedna. Prva številka letošnjih TVU-Novičk je tako namenjena **predstavitvi preliminarnega načrta TVU-ja '98**, ki pomeni vnovično konkretizacijo sedaj že dobro znanega in uveljavljenega modela TVU-ja ter opredelitev pripravljanih, temeljnih, vzporednih in sklepnih dejavnosti Tedna. Znotraj postavljenega časovnega okvira, ki smo ga letos na predlog izvajalcev podaljšali na sedem dni, in načelne razmejitve dejavnosti na državno in krajevno raven pa je vsem zainteresiranim na voljo širok manevrski prostor za zasnovo in izpeljavo strokovnih, promocijskih in družabnih dogodkov.

Andragoški center po eni strani sicer deluje kot spodbujevalec in koordinator Tedna, po drugi pa je izvajalec kot vsi drugi. Ker je sedaj, v spomladanskih mesecih, ravno pravi čas za iskanje svežih idej, postavljanje prvih izhodišč in sprejemanje odločitev, že **razmišljamo o prireditvah, ki bodo v Tednu potekale pri nas**. Zato vam predstavljamo tudi naše okvirne zamisli, da jih boste lahko upoštevali pri načrtovanju svojih dogodkov.

Lani smo s **podelitvijo priznanj ACS-ja** petnajstim posameznikom, skupinam in organizacijam za posebne dosežke pri učenju odraslih zorali ledino, že letos pa nameravamo temu pomembnemu vidiku Tedna nameniti še več pozornosti, zato pišemo tudi o tem.

Nazadnje izpolnjujemo tudi obljubo, dano v analizi TVU-ja '97, saj **objavljamo pričevanja izvajalcev**, ki so izpolnjeni anketi priložili opis svojih izkušenj in spoznanj. Menimo, da so ta izvirna poročila o dogajanjih po različnih prizoriščih TVU-ja najboljša spodbuda vsem, ki se spogledujete z mislijo, da bi se nam letos pridružili, in pa potrditev vsem tistim, ki ste svojo naklonjenost ideji Tedna že enkrat ali celo obakrat udeležili.

Toliko za zdaj. V naslednji številki TVU-Novičk lahko pričakujete še konkretnjše informacije, napotke in gradiva. Medtem pa vam želimo veliko ustvarjalne radosti pri idejnem snovanju vašega letošnjega nastopa na TVU-ju '98.

mag. Zvonka Pangerc-Pahernik, ACS

1. NAČRTUJEMO ŽE TRETJI TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA V SLOVENIJI (19. - 25. OKTOBER 1998)

Po dveh izpeljavah se je Teden vseživljenjskega učenja uveljavil kot vseslovenska prireditev, ki povezuje raznovrstne izvajalce izobraževanja in učenja v Sloveniji ter udeležence vseh generacij, s tem pa bistveno prispeva k uveljavljanju koncepta in prakse vseživljenjskega učenja v naši družbi. Poročilo in analiza TVU-ja '96 in Poročilo in analiza TVU-ja '97 kažeta, da institucije in posamezniki, občinske oblasti in država takšno obliko promocije učenja in izobraževanja podpirajo in si je želijo tudi v prihodnje. Spodbudni podatki - v letu 1996 58 izvajalcev in okrog 500 prireditev, v letu 1997 pa že 139 izvajalcev in blizu 1.000 prireditev - so nas utrdili v prepričanju, da Teden mora ostati vsakoletna prireditev in stalen projekt, ki bo pripomogel k uresničevanju slogana: Slovenija, učeča se dežela.

Andragoški center Slovenije bo v sodelovanju z Organizacijskim odborom za pripravo TVU-ja pri Ministrstvu za šolstvo in šport ter z izvajalci na državni in krajevni ravni Teden ponovno izpeljal, tokrat od 19. do 25. oktobra. Objavljamo **preliminarni načrt TVU-ja '98**, ki obsega pripravljalne, temeljne, vzporedne in sklepne dejavnosti. Temelji na že uveljavljeni zasnovi, ki je glede na realne možnosti obogatena s pridobljenimi izkušnjami, spoznanji, kritičnimi stališči in predlogi doslej sodelujočih.

1.1 Pripravljalne dejavnosti

Pripravljalne dejavnosti TVU-ja '98 so namenjene predstavitvi analize lanskega Tedna, vpeljevanju pridobljenih spoznanj in izkušenj v letošnjo zasnovi, izdelavi načrta za TVU '98 ter izpeljavi predhodnih aktivnosti Tedna, tj. spodbujanje, obveščanje, usklajevanje.

Teden se je uveljavil kot vseslovenska prireditev...

Teden mora ostati vsakoletna prireditev in stalen projekt, ki bo pripomogel k uresničevanju slogana: Slovenija, učeča se dežela.

Dejavnosti	Datum/rok
• Predstavitve poročila in analize TVU-ja '97 organizacijskemu odboru za pripravo TVU-ja '98.	26. 1. 1998
• Priprava preliminarnega načrta TVU-ja '98' ter posredovanje poročila, načrta ter pobude za ponovno generalno sponzorstvo vladi Slovenije.	20. 2. 1998
• Prva promocijska akcija: predstavitve analize TVU-ja '97 in načrta za TVU '98 na <i>Dnevi slovenskega izobraževanja</i> v Cankarjevem domu.	20. 3. ob 11. uri
• Pripravljalne aktivnosti za podelitev priznanj za posebne dosežke pri učenju in bogatitvi lastnega znanja ter za izjemne strokovne ali promocijske dosežke pri učenju in bogatitvi znanja drugih (opredelitev nosilca priznanj, oblikovanje komisije, dopolnitve pravilnika, objava razpisa).	marec
• Načrtovanje in zasnova skupnega promocijskega gradiva.	marec
• TVU-Novičke 1998/1: pričevanja izvajalcev TVU-ja '97 in prvi poziv k sodelovanju v TVU-ju '98.	marec
• Srečanja s potencialnimi izvajalci TVU-ja '98, namenjena izmenjavi izkušenj, pobud in zamisli ter obravnavi preliminarnega načrta TVU-ja 98.	marec
• Spodbujanje predstavnikov občin, javnih občil, vseh ministrstev, obeh gospodarskih zbornic in še koga, da prepoznajo svojo aktivno vlogo v TVU-ju '98 (okrožnice, javni pozivi, po potrebi sestanki).	marec
• TVU-Novičke 1998/2: Predstavitve načrta TVU-ja 98, napotki za organizacijo na državni in krajevni ravni, poziv k prijavi dejavnosti	april
• Rok za zbiranje prijav na razpis za podelitev priznanj:	15. 6. 1998
• Rok za zbiranje prijav izvajalcev in dejavnosti na krajevni in državni ravni:	7. 9. 1998
• TVU-Novičke 1998/3: Nadaljnje informacije o pripravah na TVU '98.	začetek septembra
• Priprava koledarja prireditev.	do 30. 9. 1998
• Razpošiljanje promocijskega gradiva.	začetek oktobra
• TVU-Novičke 1998/4: V zadnjih pripravah na TVU '98.	začetek oktobra

Bistvena novost je v tem, da bo TVU '98 trajal sedem dni.

1.2 Temeljne dejavnosti

Temeljne dejavnosti TVU-ja '98 bodo potekale v času Tedna **od 19. do 25. oktobra 1998**, in sicer na državni in krajevni ravni. Bistvena novost je v tem, da bo TVU '98 trajal sedem dni, od katerih bo prvi dan namenjen slovesnemu odprtju Tedna in podelitvi priznanj na državni ravni, drugi dan pa slovesnim odprtjem na krajevni ravni; že ta dan pa vse do konca tedna bodo potekale raznovrstne predstavitvene, izobraževalne in spremljajoče prireditve na obeh ravneh.

1.2.1 Priveditve na državni ravni

Dejavnosti	Datum/rok
• Tiskovna konferenca - seznanitev predstavnikov javnih občil z dejavnostmi TVU-ja '98 ter z vsebino in s časovno razvrstitvijo dogodkov, ki bodo sledili na državni ravni in v lokalnih skupnostih.	19. 10. ob 10. uri
• Slovesnost ob odprtju Tedna vseživljenjskega učenja in slavnostna podelitev priznanj ACS-ja posameznikom in organizacijam na državni ravni.	19. 10. ob 11. uri
• Omizje o pobudah za uresničevanje priporočil deklaracije Pete mednarodne konference Unesca o izobraževanju odraslih; v sodelovanju s Slovensko nacionalno komisijo za Unesco.	
• Uradni sprejem pri vladi RS.	
• Dnevi odprtih vrat na ACS-ju - predstavitev rezultatov projektov in drugi strokovni dogodki državnega pomena - področje izobraževanja odraslih.	20. - 23. 10.
• Dnevi odprtih vrat in strokovni dogodki na drugih institucijah državnega pomena - vsa področja izobraževanja in učenja.	20. - 23. 10.

1.2.2 Priveditve na krajevni ravni

Dejavnosti	Datum/rok
• Slovesnosti ob odprtju Tedna vseživljenjskega učenja na krajevni ravni	20. 10.
• Dogodki in priveditve na krajevni ravni: • s katerimi bodo izvajalci predstavljali bodisi svoje programe/projekte bodisi programe/projekte drugih: dnevi odprtih vrat, razstave, skupne ali posamične predstavitve programov in projektov izvajalca, mesta ali lokalne skupnosti, predstavitve študijskih krožkov, borz znanja, središč za samostojno učenje in drugih projektov ACS-ja in podobno; • na katerih bodo lahko sodelovali udeleženci: delavnice, praktično usposabljanje, testiranje ali preskušanje, organizirano svetovanje, pogovori v tujih jezikih, organizirane razprave, klubski sestanki, omizja, posveti in podobno; • ki bodo spremljali temeljne dejavnosti TVU-ja: sprejemi, družabne priveditve, kulturne predstave, literarni večeri, predstavitve knjig in drugih publikacij, ureditev posebnih mest za strnjeno predstavitev TVU-ja (npr. blagovnice, knjižnice, muzeji, galerije ipd.), uvrstitev informacije o TVU-ju na seje občinske skupščine ali njenih organov, oddaje po lokalnem radiu, oddaje na lokalni televiziji, objave v lokalnem časopisju, tiskovne konference, podelitve priznanj posameznikom, skupinam, organizacijam, lokalni odprti telefoni za svetovanje in podobno.	20. - 25. 10.

1.3. Vzporedne dejavnosti

Vzporedne dejavnosti bodo potekale sočasno s pripravljalnimi in temeljnimi dejavnostmi. Vse leto bodo namenjene:

- vzpostavljanju in negovanju **stikov ACS-ja z drugimi izvajalci na državni in krajevni ravni** z namenom motiviranja, obveščanja, usklajevanja, svetovanja, medsebojnega obiskovanja prireditvev in podobno;
- **komunikaciji z upravnimi organi** z namenom, da tudi letos dosežemo potrditev TVU-ja kot projekta državnega pomena, zagotovimo ustrezne načine financiranja dejavnosti na državni in krajevni ravni ter prisotnost predstavnikov oblasti na prireditvah na obeh ravneh;
- vzpostavljanju in poglobljanju **stikov z javnimi občili** z namenom zagotavljanja ustreznega obveščanja in poročanja na državni in krajevni ravni ter aktivnejših, vsebinsko bogatejših prispevkov javnih občil (intervjuji, samostojni prispevki, omizja, oddaje v živo z možnostjo svetovanja);
- **preučevanju možnosti financiranja TVU-ja** na državni in krajevni ravni (državna in občinska sredstva, razpisi, pridobivanje sponzorjev, mednarodna finančna sredstva);
- **uvajavljanju TVU-ja v tujini** - seznanjanje tuje javnosti s TVU-jem, izmenjava poročil, načrtov, izkušenj z organizatorji v drugih deželah, vključitev TVU-ja v mednarodni projekt European Learn Festival.

1.4. Sklepne dejavnosti

Sklepne dejavnosti bodo zaokrožile celoletna prizadevanja vseh sodelujočih v TVU-ju '98 in omogočile postavitev izhodišč za organizacijo naslednjega Tedna.

Dejavnosti	Datum/rok
• Anketa za vse sodelujoče v TVU-ju '98 o opravljenih dejavnostih, izkušnjah, vtisih, kritičnih stališčih, mnenjih in predlogih.	konec oktobra rok: 20. 11. 1998
• TVU-Novičke 1998/5 - povzetek strokovnih prispevkov in dogodkov na ACS-ju v okviru TVU-ja '98.	november
• TVU-Novičke 1998/6 - Poročilo in analiza TVU '98; namenjene izvajalcem TVU-ja '98, javnim občilom, upravnim organom, ustrezni strokovni in širši javnosti.	december
• Prevod Poročila in analize TVU '98 v angleščino in posredovanje tuji strokovni javnosti ter drugim zainteresiranim.	januar 1999
• Sklepne promocijske dejavnosti (predstavitve dosežkov, spoznanj, nagrajencev...) doma in v tujini	po Tednu

Delovna skupina za pripravo TVU-ja na ACS-ju: Meri Beganovič, Zdenka Birman Farjanič, Zoran Jelenc, Sonja Klemenčič, Maja Korošak, Anton Lenarčič, Darko Mali, Ksenija Murari, Zvonka Pangerc Pahernik, Maša Stavanja in Natalija Žalec.

Organizacijski odbor za pripravo TVU-ja: dr. Pavel Zgaga (predsednik), mag. Jože Miklavc, mag. Andreja Hočevar (vsi Ministrstvo za šolstvo in šport), Betka Skuber (Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve), Ciril Baškovič (Ministrstvo za kulturo), Janez Dekleva (Gospodarska zbornica Slovenije), Vanja Čepin (Sindikat vzgoje, izobraževanja in znanosti), dr. Vida A. Mohorčič Špolar, dr. Zoran Jelenc in mag. Zvonka Pangerc Pahernik (vsi ACS).

2. PRIREDITVE ANDRAGOŠKEGA CENTRA SLOVENIJE V TEDNU VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Pred kratkim so med drugimi aktivnostmi stekle tudi priprave na prireditve, ki jih v Tednu vseživljenjskega učenja organizira Andragoški center Slovenije. Osrednja prireditev bo, tako kot doslej, slovesno odprtje TVU s podelitvijo priznanj. O tem bomo poročali na drugem mestu, tu pa nekaj več o drugih prireditvah. V lanskem letu so ves teden potekale dokaj odmevne predstavitve dosežkov različnih projektov ACS in nekateri drugi dogodki. **Kljub ugodnim odmevom pa smo skrbno ocenili prednosti in slabosti lanskih dogodkov ter mnenja, ki so nam jih v anketi z ocenami o organizaciji TVU '97 posredovali andragoški delavci širom Slovenije.** V skladu s tem smo se letos odločili, da bomo prireditve načrtovali na podlagi naslednjih izhodišč:

- v preteklih letih smo sistematično predstavljali različne projekte ACS. S tem bomo začasno prenehali, ker pri vseh projektih ni novosti, ki bi bile zanimive za širšo javnost, zaželeno pa je tudi, da se enake dejavnosti ne pojavljajo vsako leto. Sodelavci ACS pri tistih projektih, ki v okviru letnega programa dela načrtujejo predstavitve iz drugih razlogov, jih bodo seveda opravili, vendar ne v času TVU;
- prireditve ACS je treba načrtovati tako, da nam ostane več časa za prisotnost na prireditvah »na terenu«. Organizatorji prireditev TVU v različnih krajih Slovenije pogosto izražajo želje, da se jim pridružimo s kakšnim prispevkom ali pa se njihove prireditve zgolj udeležimo, hkrati pa je to priložnost, da več povemo o našem delu, načrtih ipd;
- iz teh razlogov naj prireditve na ACS ne potekajo vsak dan, takrat, ko pa so, naj jih bo več dnevno, tako da se jih bodo obiskovalci izven Ljubljane lahko tudi več udeležili.

Organizatorji prireditev TVU v različnih krajih Slovenije pogosto izražajo želje, da se jim pridružimo s kakšnim prispevkom ali pa se njihove prireditve zgolj udeležimo.

2.1 Predlog prireditev oziroma aktivnosti ACS

Na podlagi naštetih izhodišč smo oblikovali naslednji predlog prireditev oziroma aktivnosti ACS:

2.1.1 Udeležba sodelavcev ACS na prireditvah v različnih krajih Slovenije

Kriteriji so: povezanost s projekti ACS zaradi možnosti predstavitve naših načrtov in dosežkov, povabilo organizatorjev (torej ne prevzemamo organizacijskih ali vsebinskih nalog razen aktivne udeležbe), kraji, kjer še nismo bili na prireditvah TVU, pomembnost za razvoj vseživljenjskega izobraževanja.

2.1.2 Organizacija odprtega telefona na ACS v tednu TVU

Ob njem naj bi ekipa sodelavcev ACS dajala nasvete tistim, ki bi se zanimali za vključitev v izobraževanje ali pa bi spraševali o drugih problemih, povezanih z njihovim izobraževanjem oziroma izobraževanjem odraslih kar tako.

2.1.3 Strokovna razprava na ACS

Gre za podobno prireditev, kot je bila v lanskem letu razprava o izobraževanju in učenju. Namenjena naj bi bila teoretskim razmislekom o določenem vprašanju. Povabili bi različne strokovnjake iz Slovenije, lahko tudi iz tujine. Zaželeno je, da bi ob tej priložnosti izšel zbornik razprav.

2.1.4 Razprava o določenem sistemskem vprašanju,

ki sproža številne in različne odmeve ali pa predstavlja problem pri razvoju izobraževanja odraslih, hkrati pa je take narave, da zadeva širšo strokovno, pa tudi drugo javnost. Če bo le možno, bi jo organizirali na TV, sicer drugače.

To so šele predlogi, do konca marca pa bomo predvidoma že izbrali temi za tretjo in četrto prireditev ter začeli s strokovnimi pripravami. Do takrat pa vas vabimo, da se nam oglasite, če imate kakšen dodaten predlog ali pa bi morda želeli sodelovati pri pripravah.

Sonja Klemenčič, ACS

3. PRIZNANJA ANDRAGOŠKEGA CENTRA SLOVENIJE POSAMEZNIKOM, SKUPINAM IN ORGANIZACIJAM ZA POSEBNE DOSEŽKE PRI UČENJU ODRASLIH

Eden najlepših dogodkov v lanskih prireditvah vseživljenjskega učenja na nacionalni ravni je bila svečana podelitev priznanj ACS.

Tudi letos bomo podeljevali priznanja tistim, ki se učijo ter pospešujejo razvoj in uveljavljanje učenja odraslih.

Eden najlepših dogodkov v lanskih prireditvah vseživljenjskega učenja na nacionalni ravni je bila prav gotovo svečana podelitev priznanj ACS.

Priznanja smo podelili za:

1. Izjemne uspehe pri učenju in bogatitvi lastnega znanja;
2. Izjemne strokovne dosežke pri učenju in bogatitvi znanja drugih in pri uveljavljanju učenja.

Verjetno se še spomnite, da smo podelili 15 priznanj, ki so posameznike in skupine dvignile na nov in doslej še neobičajen način iz velike množice učečih se odraslih. Tako so se sami, z njimi pa tudi dejavnost izobraževanja odraslih predstavili širši javnosti.

Odmevnost prve podelitve je bila pozitivna, saj se je na svojstven način predstavilo bistvo učenja, ki je ključ do osebnega in strokovnega razvoja nas vseh. Tudi prejemnike priznanj je to vzpodbudilo k še večji zavzetosti za razvoj prav z učenjem.

Pred nami so priprave na letošnje prireditve TVU, v okviru katerih bomo nadaljevali lani začeto podeljevanje priznanj. Vsi, ki ste lani že sodelovali, sprejmite to kot ponovno povabilo k sodelovanju. Prisrčno vas vabimo, da pogledate v svojih okoljih, delovnih sredinah ter med prijatelji in sodelavci odkrijete vse, ki v procesih učenja bogatijo in razvijajo sebe in druge.

Še posebej pa želimo nagovoriti vse tiste, ki se boste letos na novo vključevali v prireditve vseživljenjskega učenja v slovenskem prostoru. Zberite voljo in pogum ter vse tiste, ki resnično zaslužijo javno priznanje za izjemne uspehe pri učenju, predlagajte za priznanje.

Razpis bomo javno objavili v naslednjem mesecu v sredstvih javnega obveščanja in TVU-Novičkah. Naj tej prvi letošnji informaciji dodamo še to, kdo lahko prijavi oziroma da predlog za podelitev priznanja. Predlagajo lahko organizacije, skupine in posamezniki.

Vsa podrobnejša navodila in informacije lahko dobite v Andragoškem centru Slovenije pri Maši Stavanja, tel. 1842 572.

Maša Stavanja, ACS

4. PRIČEVANJA IZVAJALCEV TVU-ja '97

Account, Finance in organizacija, s. p., Ravne na Koroškem

Lani sem prvič kot mentorica študijskega krožka *Zakaj pišem poezijo?* z udeleženci študijskih krožkov ter z občani in obrtniki iz Koroške naredila kar obsežno akcijo TVU '96. Tako sem spodbudila nekatere izvajalce in ti so se letos bolje izkazali kakor jaz. Vendar moram poudariti, da sem imela letos kot samostojna podjetnica v TVU-ju '97 samo eno dejavnost, to je radijska oddaja *Skriti gost na Radiu Radlje*. Seveda ta dejavnost ni tako nepomembna, kakor je videti, saj se v njej odslikavajo izpeljava TVU-ja, radijske stalne oddaje, sodelovanje novega pesnika in pisatelja iz Koroške, ki je tudi deloval v študijskem krožku, predstavitev in učinek izvajanja študijskega krožka in TVU-ja ter odzivnost javnosti. V malo več kot enourni oddaji so sodelovali tudi poslušalci, tako da je bila predstavitev oziroma informacija TVU-ja izvirno izpeljana in da je bil izvirno navezan stik z javnostjo.

Upam, da naslednje leto ne bo težko izpeljati akcije TVU-ja veliko bolj na široko in seveda tudi z delno denarno podporo projekta. Kajti lani so bili denarni izdatki precej veliki in niso bili poravnani z denarjem projekta. Vendar glede na to, da je to vladni projekt, naj ga vlada podpre tako moralno kakor tudi materialno. In ne samo projekt, temveč tudi izvajalce, kajti brez teh projekt ne bi bil smiseln.

Rahela Lešnik

Alfabet, s.p., Štore

Na srečanju nekdanjih UŽU-jevcev sem se pogovorila z njimi o tem, kako so nadaljevali izobraževanje in kako živijo po končanem programu.

Predstavitve študijskih krožkov in razstave v njih narejenih izdelkov so bile namenjene srečanju starih članov in vseh, ki se v prihodnje želijo včlaniti v te krožke. Udeleženci so si izmenjali izkušnje, navdušili za delo v študijskih krožkih nove člane, izoblikovalo pa se je tudi nekaj predlogov za nove vsebine.

Predstavitve programov za demokracijo je bila namenjena predvsem tistim, ki skrbijo za izobraževanje v društvi in krajevnih skupnostih. Dogovorili smo se za več izpeljav različnih programov v njihovem okolju.

Andreja Jelen Mernik

Agencija Tolminska, Tolmin

V letošnjem Tednu smo se prvič lotili programa TVU-ja, ki je poleg velike dodatne dejavnosti in prizadevanj prinesel tudi zelo veliko strokovnega in osebnega zadoščenja posameznikom in organizatorjem za premagovanje sprotnih problemov, pa tudi spodbud za nadaljnje delo.

Glede na to, da je to vladni projekt, naj ga vlada podpre tako moralno kot materialno.

TVU je poleg dodatne dejavnosti in prizadevanj prinesel tudi veliko strokovnega in osebnega zadoščenja.

Naj bo TVU praznik učenja in ne samo predstavitev dejavnosti.

Po programu TVU-ja smo lahko sporočili širši javnosti dosežke nekajletnega dela v izobraževanju odraslih. Tako smo denarno nagradili tisočo udeleženko v programih izobraževanja odraslih.

V letih od leta 1993 do 1997 se je udeleževalo programov:

- za pridobitev izobrazbe 367 oseb (33 %),
- tečajev tujih jezikov in računalništva 504 osebe (46 %),
- funkcionalnega znanja 98 oseb (9 %),
- študijskih krožkov 131 oseb (12 %).

Izrečene so bile pohvale članom študijskih krožkov iz Drežnice, članom izobraževalnih programov za nosilce kmečkega turizma ter dolgoletnim predavateljem. Omizje na temo Kultura gostinsko-turistične ponudbe in razvijanje in ohranjanje identitete je ponudilo presenetljive sklepe širšega projekta, namenjenega ciljnim skupinam: neposredno zaposlenim v gostinstvu in turizmu, posredno zaposlenim in članom različnih društev kakor tudi širšemu krogu prebivalstva za razvijanje kakovosti s povezovanjem delovanja gosta in gostitelja ter širšega in ožjega okolja pri razvijanju in ohranjanju kulture odnosa do gosta, narave, kulturne dediščine, jezika, kulinarike, ter ohranjanju identitete s poudarkom na čustveni in osebni usmerjenosti udeležencev.

Mirjam Perovič

Animacija, d.o.o., Ptuj

Zamisel o predstavitvi TVU-ja je v Sloveniji hitro zaživela. Še zmeraj se čuti izoliranost posameznih institucij, ki bi morale že zaradi zdrave tekmovalnosti nastopati skupaj vsaj v TVU-ju, a tega ne zmorejo ali nočejo. O vzrokih ne bi govorila.

Za obiskovalce so zanimivi načini predstavitve dejavnosti, saj spoznajo, da se ne učimo samo v učilnicah pod vodstvom strogega učitelja.

Želimo si, da bi TVU '98 na Ptujju potekal še bolj veselo, zabavno, tudi "odštekano mladostno", v različnih razmerah in oblikah. Naj bo to praznik učenja, in ne samo predstavitev dejavnosti.

Franja Čeh

Center D. Boštjančič, Draga, Ig - enota Škofljica

TVU je uspel nad pričakovanji. To je bila priložnost, da smo pomen in smiselnost vseživljenjskega učenja tudi za odrasle osebe z zmerno, s težjo in težko motnjo v duševnem razvoju predstavili širši javnosti. Hkrati je bila to še ena izmed možnosti in oblik za predstavitev našega življenja in dela navzven, s tem pa za boljšo poučenost javnosti in zmanjševanje napačnih predstav in predsodkov.

Vse prireditve so imele natanko opredeljen namen in cilj. Zelo smo bili

presenečeni nad obiskom ob dnevu odprtih vrat in smo sklenili, da bomo svoja vrata odprli še kdaj. Tudi omizje je bilo dobro obiskano, pogrešali smo le predstavnike Pedagoške fakultete. V tem tednu smo se veliko naučili, trud, vložen v TVU, ni bil zaman.

Alenka Golob

Center za izobraževanje odraslih na ŠC za PET, Ljubljana

Iz TVU-ja smo se, podobno kot prejšnje leto, vsaj v našem Centru, najmanj "naučili" mi sami, organizatorji tedna:

- ker se še zmeraj ne moremo sprijazniti z resnico, da smo organizatorji TVU-ja večji navdušenci kakor udeleženci;
- ker še zmeraj ne znamo medijsko predstaviti svojega tedna in biti vsaj malo manj dolgočasni in bolj zanimivi kot tako zelo popularni politiki ali poslovniki (mislim na celotno promocijo TVU-ja);
- ker smo zmeraj znova razočarani, da se naši učitelji, dijaki in preostala učeča se družba, bolj malo zanimajo za naša prizadevanja;
- ker TVU še zmeraj ni leto vseživljenjskega učenja, ali pa morda je in zato od TVU pričakujemo preveč?!

Ida Srebotnik

Center Vita, d.o.o., Koper

Prireditve so bile zelo obiskane in so imele odmev v nekaterih javnih občilih, predvsem opozicijskih in zamejskih. Skoraj ali popolnoma pa sta jih "spregledala" radio in Primorske novice. TV Koper je pripravila reportažo, prav tako tudi TV Slovenija.

Leda Dobrinja

Euro šola, d.o.o., Ljubljana

Letos smo imeli v Euro šoli dneve TVU-ja že drugič in jih z enega dne razširili na tri dni. Lani je bil osrednji dogodek odprtje Središča za samostojno učenje; letos je program obsegal predstavitve nekaj pomembnih izobraževalnih vsebin, ki jih izpeljujemo v Euro šoli Ljubljana. Odprtje je bilo poseben kulturni dogodek. Nastopila je znana pevka šansonov Jerca Mrzel, ki je poleg slavnostnih govornikov - vodilnih delavcev Euro šole - s svojo toplo besedo nagovorila navzoče.

V drugem delu dneva smo udeležencem predstavljali programe, ki so jih zanimali, hkrati pa so potekali pogovori z odraslimi v angleškem in nemškem jeziku. Ob 16. uri je bila delavnica izraznega plesa za otroke in odrasle;

**Menimo, da je
potrebne še več
propagande.**

otroci so se zares učili in plesali, odrasli pa smo bolj opazovali in sramežljivo poskušali narediti kakšen lik, gib ali korak.

Drugi dan TVU-ja je bil namenjen tujim jezikom in smo imeli odprte vroče telefonske linije za vse, ki se prireditve prvi dan niso mogli udeležiti, in nasploh nimajo časa za tečaje tujih jezikov, vendar pa želijo malce vaditi pogovor v tujem jeziku.

Tretji dan smo preskusili tudi spretnosti uspešnega poslovnega komuniciranja, v mali in prijetni skupini. Otroci pa so znova uživali v delavnici angleškega in nemškega jezika.

Bilo je zanimivo, pisano in še drugače kakor druge dni, vendar premalo obiskano, saj so prihajali boječe in tudi v skrbeh, koliko bo treba plačati. Menimo, da je potrebne še več propagande. Teden vseživljenjskega učenja naj bi se podaljšal v mesec, zlasti v večjih mestih, kakor je Ljubljana, kjer se je isti dan dogajalo najmanj troje ali pet zanimivih dejavnosti.

Darja Miklič

Filozofska fakulteta, Oddelek za pedagogiko in andragogiko, Ljubljana

Letos se je organizacijam, dejavnim v okviru prireditev v Tednu vseživljenjskega učenja, pridružila tudi prva visokošolska institucija ljubljanske Univerze, Filozofska fakulteta. Študentke in študenti Oddelka za pedagogiko in andragogiko, natančneje študenti andragogike, so pod vodstvom asistentke Sabine Jelenc Krašovec pripravili dve prireditvi. Poudariti moram, da brez velike prizadevnosti in usvarjalnosti študentov pri zbiranju gradiva in dekoraciji ob organizaciji razprave, TVU na Filozofski fakulteti ne bi uspel tako, kot je.

Vse dni v Tednu vseživljenjskega učenja in še naslednji teden je bila v pritličju Filozofske fakultete na ogled razstava *Razvoj študija pedagogike in andragogike skozi čas*, ki je prikazovala začetke študija pedagogike in andragogike, predstavljala pomembne posameznike, ki so s svojimi prizadevanji vplivali na potek študija in ključne mejnike študija pedagogike in andragogike. Razstava je trajala 14 dni zato, ker v Tednu vseživljenjskega učenja fakulteta še ni začela s predavanji in si razstave marsikateri študent ali drugi obiskovalec sicer ne bi ogledal.

Poleg razstave pa smo v Tednu vseživljenjskega učenja pripravili tudi strokovno razpravo na temo *Kakšen je kvaliteten študij in kje iskati spodbude zanj*, ki je bila 1. oktobra 1997. Iztočnice za razpravo so podali prof. dr. Barica Marentič Požarnik s Filozofske fakultete, dr. Bogomir Mihevc iz VPIS-a, prof. dr. Katja Vadnal z Biotehnične fakultete, prof. Nataša E. Jelenc z Andragoškega centra in predsednik Študentskega sveta Filozofske fakultete Dejan Petek, razpravo pa je vodila asistentka Sabina Jelenc Krašovec. Na razpravo so bili vabljeni

vsi profesorji, asistenti in študenti z različnih visokošolskih institucij ter vsi, ki jih je problematika zanimala. Razprave se je udeležilo 25 zainteresiranih.

Nekaj dni kasneje, 7. oktobra, so štirje udeleženci razprave o tej temi spregovorili tudi v *izobraževalni oddaji na Radiu Slovenija (1. program)*, v *oddaji Intelakta*, in tako možnosti iskanja novih poti k bolj kakovostnemu študiju predstavili tudi širšemu krogu poslušalcev.

Vsi, ki smo sodelovali pri pripravi dejavnosti v okviru TVU-ja na Oddelku za pedagogiko in andragogiko na Filozofski fakulteti, smo bili zadovoljni z našo prvo udeležbo in predstavivijo in upamo, da bo to dejavnost, ki bo postala naša stalna spremljevalka. Hkrati si želimo, da Teden vseživljenjskega učenja ne bi potekal le na enem od oddelkov Filozofske fakultete, temveč da bi pri prireditvi sodelovala celotna Filozofska fakulteta in druge visokošolske institucije znotraj obeh univerz; to bi razgibalo njihovo dejavnost in dokazalo, da podpirajo idejo o vseživljenjskem učenju tudi akademske institucije.

Želimo si, da bi moto, ki smo ga na majicah nosili letošnji organizatorji Tedna vseživljenjskega učenja na Filozofski fakulteti "UČENJE JE MOJ STIL", postal moto tudi za druge, ki si pridobivajo znanje na slovenskih visokošolskih institucijah.

Sabina Jelenc Krašovec

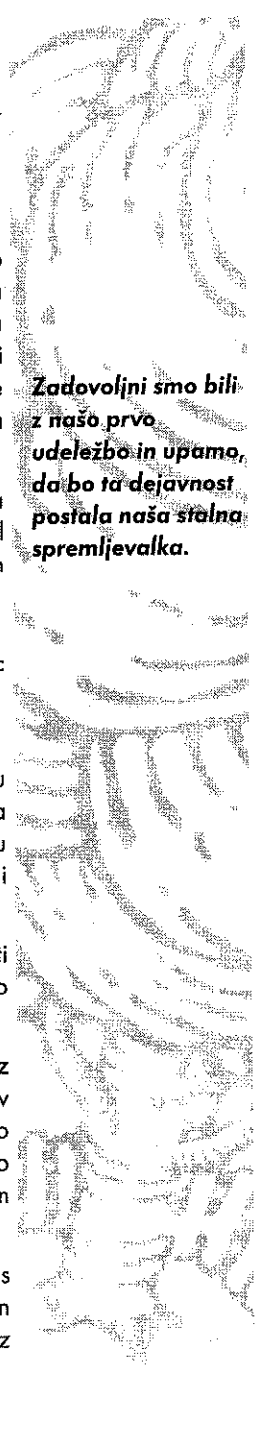
Glasbena šola Postojna

3. oktobra 1997 je v Glasbeni šoli Postojna potekala vrsta dejavnosti v sklopu TVU-ja. Že dopoldne so naši učitelji in učenci pripravili predstavitev glasbil za učence tretjih razredov osnovnih šol. Glasbila so si ob prijetnem komentarju naše pedagoginje ogledovali z velikim zanimanjem, ob tem pa prisluhnili tudi zvokom, ki so jih iz njih izvabljali njihovi vrstniki.

V zgodnjih popoldanskih urah je šola odprla vrata vsem, ki so hoteli zvedeti kaj več o raznoliki dejavnosti naše šole. Naši učitelji so se v ta namen dobro pripravili, zato je dan minil tako, kakor smo načrtovali.

Posebno zanimivo je bilo v učilnici, v kateri je potekala glasbena delavnica z naslovom *Ustvarjanje ob glasbi*. Malčki, izbrani učenci prvih in drugih razredov osnovne šole, so se pod strokovnim vodstvom naših učiteljev naučili novo pesmico in ob petju sproščeno muzicirali na Orfejevih inštrumentih. Njihovo pristno doživljanje glasbe in žareči obrazi so nas prepričali, da je takšne in podobne delavnice vredno še kdaj organizirati.

Vrhunec tistega dne je bil večerni koncert učencev naše šole. Na njem so se s kakovostnimi interpretacijami predstavili naši najboljši učenci. Temu primeren je bil tudi odziv poslušalcev, saj so vsakega nastopajočega nagradili z navdušenim ploskanjem.

Zadovoljni smo bili z našo prvo udeležbo in upamo, da bo ta dejavnost postala naša stalna spremljevalka.

Dan je minil v vedrem in ustvarjalnem ozračju, zato je vsem udeležencem ostal v lepem spominu.

Neda Nanut

Glotta Nova, Ljubljana

Dejavnosti v TVU-ju smo organizirali od 29. septembra do 3. oktobra 1997. Tedna v taki ali drugačni obliki se je udeležilo 583 ljudi (378 žensk, 198 moških in 7 otrok). V petih dneh, kolikor je trajal TVU, smo organizirali 35 izobraževalnih akcij. Vse dejavnosti centra so bile za udeležence brezplačne in so potekale večidel kot delavnice. Za posamezne dejavnosti so organizatorji ali predavateljji pripravili tudi gradivo.

Vse dejavnosti centra so bile za udeležence brezplačne in so večinoma potekale kot delavnice.

Da bi se udeleženci TVU-ja v našem centru dobro počutili, so si lahko stregli s čajem, sokom, kavo, piškoti, sadjem, bomboni...

Za sofinanciranje dejavnosti v času TVU-ja smo prosili Mesto Ljubljana. Odgovora še nismo dobili. Ugotavljamo, da so stroški organizacije TVU-ja znašali 540.102 tolarja.

Ocena: Kljub velikemu prizadevanju in denarnim izdatkom menimo, da smo z organizacijo in udeležbo TVU-ja zelo zadovoljni. ACS-ju se zahvaljujemo, da nam je pri predstavitvi in organizaciji Tedna pomagal. Brez pomoči ACS-ja naš Teden ne bi tako uspel, kakor je. Dokumentacija o TVU-ju je na vpogled v našem centru.

Jelica Pegan Stemberger

IC Smeri Ravne na Koroškem

V občini Ravne-Prevalje nam je uspelo v TVU-ju pripraviti in izpeljati skupen program prireditev v občini. Priredil in usklajeval ga je IC Smeri Ravne na Koroškem.

Skupni program smo pripravili, da bi občanom pokazali, da je učenje vrednota, namenjena vsem ljudem v vseh življenjskih obdobjih.

Skupni program smo predlagali in se pri njegovi pripravi zelo potrudili zato, da bi občanom s skupnim nastopom pokazali in jih opozorili, da je učenje vrednota, namenjena vsem ljudem v vseh življenjskih obdobjih. V skupnem občinskem programu je bilo kar 56 prireditev, izpeljalo jih je 20 izvajalcev. To pomeni 241 ur organiziranega učenja za 5.300 udeležencev.

V programu so sodelovali:

- institucije formalnega šolskega sistema v kraju, ki se ukvarjajo z izobraževanjem mladine in odraslih (vrtci, osnovne in srednje šole, Ljudska univerza) in
- druge organizacije in društva ter združenja, ki se ukvarjajo z dejavnostmi, namenjenimi učenju.

Vsebinsko je program obsegal:

- teme in prijeme, namenjene širjenju in dojetanju pomena, zamisli in zasnovе vseživljenjskega učenja (predavanje, pisno gradivo, dejavnosti z osnovnošolci, idr.);
- prikaz dejavnosti in seznanjanje s programi posamezne institucije ali društva (dan odprtih vrat ali druge predstavitve in povabila k sodelovanju, razstave, sestanki skupin za samopomoč, demonstracija dejavnosti;
- kulturno-izobraževalne prireditve (predstavitve knjige, odprtje likovne razstave),
- izobraževalne dejavnosti, namenjene določenim skupinam prebivalstva (iskalci zaposlitve, starši-vzgojitelji, gobarji, gostinci...).
- Skratka, program je bil obsežen in zelo raznolik.

Pri naslednjih podobnih projektih bo treba več pozornosti nameniti programskemu usklajevanju vsebine – jo urediti v tematske sklope ali podobno.

Zadovoljni smo, ker je bilo prireditev veliko, v prihodnje pa bo treba v skladu s cilji nameniti več pozornosti kakovosti programov. Če bomo pri načrtovanju upoštevali pridobljene izkušnje, bo mogoče uresničiti tudi to. Priznati je treba, da je bila priprava skupnega programa v tako kratkem času, kolikor ga je bilo na voljo, od spoznavanja, kako koristno je skupno nastopanje, do priprave programa za tisk, zahtevno delo. Vendar smo bili ob koncu, ko smo dosežke razčlenili, zadovoljni, da je prireditev uspela. Ob zadovoljstvu pa se poraja navdušenje in hkrati načrti za naslednje leto. Vsi sodelujoči pa so menili, da bi morala občina ali država k tovrstnemu delu le prispevati nekaj denarja.

Ana Pavše

Inštitut RS za rehabilitacijo (IRSR), Ljubljana

Nezgodnih možganskih poškodb je največ med mladimi, ki po poškodbi nadaljujejo šolanje ali pa se začno potem na novo izobraževati. Posledice take poškodbe pa so pogosto vidne tudi pri učenju. Kažejo se kot motnje v zbranosti in pozornosti, motnje spomina, hitra utrudljivost in težje izražanje naučenega.

Pogosto oseba težav pri učenju ne prepozna. Njenih potreb pa ne prepoznajo niti starši niti učitelji. Zato smo na Inštitutu RS za rehabilitacijo zasnovali projekt, kako pomagati pri učenju tem osebam s posebnimi potrebami. Poimenovali smo ga Učenje – želim, hočem, zmorem. Namen našega projekta je pomagati prepoznavati težave pri učenju in osebe po nezgodni možganski poškodbi spodbuditi k njihovem reševanju. Naš cilj je praktično preskusiti različne metode učenja in tehnike pomnjenja in tako omogočiti vsakemu udeležencu, da izbere tak način učenja, ki je zanj najprimernejši.

Opisani projekt je bil tema naših dejavnosti v okviru TVU-ja. Dvakrat smo organizirali predstavitve projekta, ki je bila namenjena osebam po nezgodni

Naslednjič bo več pozornosti treba nameniti programskemu usklajevanju vsebine – jo urediti v tematske sklope ali podobno.

možganski poškodb in vsem tistim, ki se s temi osebami srečujejo (svojci, pedagogi in drugi strokovni delavci). Predavanje smo dopolnili s plakati, ki so prikazovali delo delavnic, z izjavami udeležencev o učenju in s predstavitvijo dosežkov našega dela.

Poleg omenjene predstavitve pa smo pripravili tudi delavnico na temo *Kako pomagati pri učenju osebam s posebnimi potrebami*. Namenjena je bila predvsem pedagogom in drugim strokovnim sodelavcem, ki se pri svojem delu srečujejo z osebami po nezgodni poškodb glave.

Vesna Radonjič, Tanja Štefančič, Maja Ogrin

INVEL, d.o.o., Velenje

Naši načrti za TVU, ki ste jih objavili v vašem programu dejavnosti, so bili uresničeni, dodali pa smo še dve predstavitvi študijskih krožkov na Uradu za delo v Radljah in na Uradu za delo v Dravogradu:

- pripravili smo razstavo izdelkov vseh študijskih krožkov v podjetju INVEL;
- izpeljali kulturni večer z različnimi gosti za vse zdajšnje in nekdanje člane študijskih krožkov in nanj povabili tudi druge zainteresirane.

O navedenih dejavnostih v tem tednu smo ustrezno poročali na lokalnem radiu Velenje: tam so že lani pokazali veliko zanimanja za tovrstno dogajanje. V TVU-ju je sodelovalo veliko ljudi - stalnih članov, in tudi prihodnjih, skratka vsi, ki jih tovrstna dejavnost zanima. Na podlagi njihovega mnenja pa tudi po naših ocenah je TVU izjemno uspel, zato bomo tudi v prihodnje zelo zavzeto sodelovali v različnih oblikah izobraževanja za odrasle po ACS-ju.

Glede na naše zmožnosti, tako finančne kakor organizacijske, menimo, da smo dodali majhen prispevek v mozaik vseslovenske dejavnosti ob TVU-ju 1997.

Selma Filipančič

Izobraževalni center Memory, d.o.o., Dutovlje

Izobraževalni center Memory, d.o.o., je tudi letos (tako kakor lani) uspešno izpeljal prireditve ob TVU-ju. Obiskovalce so navdušila zlasti omizja o pomenu vseživljenjskega učenja, veliko zanimanja pa so pokazali tudi ob predstavitvah delavnic za izdelavo poslovnih načrtov in pogovorih o brezposelnosti kot izzivu za samozaposlitev. Pomanjkanje tovrstnih prireditev izražajo številna vprašanja obiskovalcev in zanimive razprave, ki so spremljale dogodke. Po odprtem telefonu pa so lahko potešili svojo radovednost vsi tisti, ki se prireditev niso mogli udeležiti. Nenehno zvonjenje telefonov nam je sporočalo, da moramo biti odslej na voljo za koristne informacije o izobraževanju in pridobivanju predvsem prvega poklica, da bi TVU čutili . vse leto.

Mojca Miklavec

Menimo, da smo dodali majhen prispevek v mozaik vseslovenske dejavnosti ob TVU-ju.

Obiskovalce so navdušila zlasti omizja o pomenu vseživljenjskega učenja...

Kulturno-umetniško društvo Planina

Kulturno-umetniško društvo Planina, v katerem razvijata svoje veselje do lepe besede in ubranega petja ljubiteljska gledališka skupina Ščuka in dekliški pevski zbor Beli cvet, se je predstavilo v TVU-ju. Zadnjo septembrsko soboto je KUD v Ravbarjevem stolpu priredil kulturno-zabavni večer. Predstavili so se vsi člani Ščuke, edine ljubiteljske gledališke skupine v postojnski občini. Priprave so zahtevale veliko dela, najbolj pridne "ščukice" so delale po ves dan. Fantje so vozili v Ravbarjev stolp stole in mize, da smo jih nato okrasili in obiskovalcem pričarali pravo grajsko ozračje. Dekleta so pekla pecivo.

Na panojih smo pripravili pregled delovanja dramske skupine v zadnjih štirih letih. S predstavo minule sezone *Nasvidenje nad zvezdami*, avtorja Toneta Partljiča, smo gostovali v desetih slovenskih krajih. In potem so naši gosti na omenjenem kulturno-zabavnem večeru lahko prebrali najbolj zabavne zgodbice, ki so se nam dogajale na teh gostovanjih. Urejali smo ozvočenje in razsvetljavo. Ko se je začelo temniti, smo po linah stolpa prižgali svečke in obiskovalcem razsvetlili pot z baklami.

Obiskovalce je na začetku pozdravil predsednik KUD-a Franci Petkovšek kar z likom grobarja iz igre *Nasvidenje nad zvezdami*. Po predstavitvi vseh članov dramske skupine smo se zabavno, po zgledu EPP-ja zahvalili sponzorjem, ki podpirajo naše delo. Veronika Perme in njene pevke zbora Beli cvet so nas navdušile s čudovitimi glasovi, ki so v odlično akustičnem Ravbarjevem stolpu zveneli še lepše kakor sicer. V dogajanje smo pritegnili tudi obiskovalce s krajšimi improviziranimi igrkami in zabavno avdicijo za nove člane Ščuke. Želeli smo sicer, da bi naše delo spoznalo več ljudi, kakor jih je tokrat prišlo, vendar je bilo občinstvo čudovito. Večer pa se ni končal zgolj s kulturnim sporedom. Ostal nam je še zabavni del in tisti, ki vas ni bilo zraven, ste zamudili čudovit večer.

Ščuka in Beli cvet bosta zavzeto delala tudi letos. Obljubljata, da občinstva na predstavah ne bosta razočarala.

Mirjam Beber

Ljudska univerza Celje

V okviru TVU-ja se je v Celju zvrstilo več zanimivih dogodkov, posebna pozornost pa je bila namenjena predstavitvi lastnih programov ali projektov, ki so plod dela sodelavcev Ljudske univerze Celje.

Po dnevu odprtih vrat, tedaj smo predstavili svojo ponudbo izobraževalnih programov, smo naslednji dan gostili svetovalko vlade gospo Betko Skuber. Predstavila je vlogo učee se družbe in dejala, da je treba nenehno skrbeti za izobraževanje vsakega od nas. Še posebej je poudarila, kako tujno je znanje tujih jezikov zdaj, ko vstopamo v Evropsko zvezo. Udeležencem je predstavila programe, ki potekajo v sklopu Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve

Na vseh dogodkih so se udeleženci živahno odzivali in z izkušnjami, mnenji in pobudami še dodatno obogatili vsebino.

Kaj ponuditi drugo leto, da se bo zdelo javnim občilom vredno objave?

in katerih izpeljava je tesno povezana tudi s celjsko regijo. Tako je ovrednotila pomen in vlogo pred nedavnim odprtega Centra za razvoj kadrov v Mariboru in skladov dela. Center bomo dobili v Sloveniji po avstrijskem zgledu in bo, kakor kaže, ustanovljen tudi v Celju. V drugem delu posveta je Franci Čeč predstavil izid priročnika z naslovom *Kako planirati kariero in uspeti*. Priročnik opozarja, da je treba posamezniku omogočiti uspešen razvoj, mu pomagati pri pridobivanju samozavesti, poguma in motivacije za doseganje postavljenih ciljev ter mu omogočiti, da postane dejavnejši in bolj zadovoljen sam s seboj.

Naslednji dan smo obravnavali tematiko o pripravi na upokožitev, ki ima v človekovem življenju pomembno vlogo. Posveta sta se udeležila ugledna strokovnjaka dr. Ida Hojnik Zupanc s Fakultete za družbene vede in prof. Drago Ulaga in povedala, kako pomembna in potrebna je pravočasna priprava na "poklic" upokoženca. Spodbujanje ljudi k razmišljanju o nekaterih temeljnih življenjskih vprašanjih glede prihodnosti je bil temeljni cilj organiziranja posveta. Dr. Ida Hojnik Zupanc je na kratko predstavila vsebino sveže izdane knjige *Dodajmo življenje letom*, ki jo je zasnovala in uredila. V njej je mogoče najti nasvete, kako se smiselno in zdravo pripravljati na starost in jo tako tudi živeti.

Na vse dogodke so se udeleženci živahno odzivali ter z izkušnjami, mnenji in pobudami še dodatno obogatili vsebino posameznih dogodkov. S predstavitev navedenih programov smo opozorili občane na vse večjo vlogo izobraževanja in jih pritegnili k sodelovanju. To je zadosten razlog, da bomo tovrstne dejavnosti nadaljevali tudi v prihodnje. Led je prebit, pričakujemo lahko še večje zanimanje.

Organizatorji si želimo v prihodnje TVU izpeljati tako, da bo v njem sodelovala čim več ljudi, ne glede na starost, izobrazbo in druge življenjske in delovne okoliščine, z željo, da bi se vsi skupaj zavedeli, da je to najobetavnejša strategija za kakovostno življenje danes in v prihodnosti.

Janez Krajnc

Ljudska univerza Koper

V tednu TVU smo letos pozornost namenili odprtju Središča za samostojno učenje. Dogodek smo izjemno dobro medijsko podprli, pripravili lično propagandno gradivo. Središče je bilo odprto od jutra do večera, v tem času pa smo bili tudi na voljo za svetovanje za vse vrste izobraževanja, tako na LU Koper, kakor tudi drugod na Obali in v Sloveniji. Z odzivom smo bili izjemno zadovoljni.

Ob koncu še vprašanje koordinatorju, ACS-ju: Središče za samostojno učenje se je s svojo nepridobito naravo in inovativnostjo zdelo javnim občilom dovolj zanimivo in TVU je prestal pravo medijsko ofenzivo. Kaj ponuditi drugo leto, da se bo zdelo javnim občilom vredno objave? Če ni podpore v osrednjih javnih občilih, če se zavest o nečem (TVU) že prej ne "zasidra" v glave

časnikarjev, kako potem dokazovati časnikarju krajevne glasila pomembnost TVU?

Alenka Grželj

Ljudska univerza Murska Sobota

Ustanovljena je bila podružnica Andragoškega društva Slovenije za Prekmurje in Prlekijo. Ustanovili smo jo andragogi iz Prekmurja in Prlekije v sklopu prireditve TVU-ja, ki je potekal na LU Murska Sobota. Ustanovnega sestanka se je udeležilo 28 strokovnjakov različnih profilov. Skupno nam je predsem delo pri izobraževanju odraslih, v podružnici pa je zdaj 22 članov. Sprejeli smo tudi program dela, ki zajema izobraževanje članov, sodelovanje ob prireditvah, strokovno ekscurzijo in še kaj. Zborovanje ob ustanovitvi podružnice smo povezali s predstavitvijo nacionalnega programa izobraževanja odraslih (Olga Drogenik, ACS), v novembru pa nam je Ana Krajnc predstavila izobraževanje za lokalni razvoj. Vse, ki se nam želite pridružiti, vabimo, da pokličete predsednika podružnice Alojza Srako, dipl. ped., na LU Murska Sobota.

V okviru TVU-ja smo organizirali tudi posvet *Kaj z odraslimi brez poklica v tretjem tisočletju?* Pri pripravi vsebinskega dela smo zelo dobro sodelovali predvsem z Zavodom za zaposlovanje - enota Murska Sobota. Ugotovili smo, da je v Pomurju kar 57,5 % nezaposlenih ljudi brez strokovne izobrazbe (I in II). Primerjava z drugimi državami je sicer nekoliko problematična, saj so pri nas v tej enotni statistični skupini tisti brez osnovne šole, pa tudi tisti, ki že imajo poklic na ravni I. ali II. stopnje - tudi po verificiranih programih. V celotni populaciji, kjer je odstotek najbrž celo višji, je tako brez strokovne izobrazbe 60.000 ljudi, še bolj pa zaskrbljuje podatek, da je takšnih do 30. leta kar polovica, okrog 30.000! To pa je ne le zaposlovalni, temveč tudi razvojni, kulturni in še kakšen problem. Reševanje tega problema zahteva seveda skrbne priprave in zelo veliko dela. Če bi morali v naslednjih petih letih izobraziti petino vseh teh ljudi, tega najbrž ne bi zmogli, saj nam primanjkuje programov, učiteljev in prostorov (pa še zakonske zahteve so tako zelo zapletene). K "sreči" nam zaradi tega ni treba preveč skrbeti. Kroničnemu pomanjkanju denarja (za to petino ljudi bi potrebovali približno 2,5 milijarde tolarjev - v Sloveniji 40 milijard?) in splošni nemotiviranosti neizobraženih za izobraževanje se kot prva ovira pridruži še pomanjkanje operativnega načrta ali vsaj sklepa, da se bomo v Sloveniji tega problema sploh lotili.

Kako delati naprej? Ponujati čim več zanimivih in aktualnih programov, raznovrstnih oblik in vsebin izpeljave ter prepričevati in prepričati tiste, ki izobrazbe nimajo, da jo v resnici potrebujejo. In seveda tiste, ki sprejemajo

odločitve, da je neizobraženost državljanov problem, ki ne zadeva samo njih, temveč družbo na vseh ravneh: od države do lokalnih skupnosti. In tudi to je bil med drugim namen posveta!

Na Ljudski univerzi Murska Sobota smo letošnje šolsko leto začeli temeljito obnovljeni, razširjeni in ozaljšani, saj smo dogradili in obnovili svoje prostore, namenjene izobraževanju odraslih. V novem nadstropju smo dobili dve veliki in dve mali učilnici, v pritličju pa temeljito obnovili pet učilnic ter preuredili dodatne prostore za zbornico, pisarne, arhiv in druge pomožne prostore, v celoti zamenjali še instalacije, kanalizacijo, se priključili na mestno vodovodno omrežje in uredili dvorišče. Ob tem nismo pozabili na novo, sodobnejšo in bolj funkcionalno opremo, ki hkrati omogoča tudi prijetno učno okolje. Obnove smo si udeleženci izobraževanja, učitelji in zaposleni že dolgo želeli. Zaradi starosti zgradbe (iz stare Jugoslavije) je bila nujna! Potekala je v izrednih okoliščinah. Zaradi zavlačevanja denacionalizacije (druga zgodba, o kateri zdaj ne bi govorili) se je začela 14. julija letos. Na majhnem zemljišču sredi mesta, do katerega vodi ozek dohod, ki poteka skozi hodnik druge zgradbe, vstop vanj pa je mogoč le s ceste, ki je morala biti zmeraj prosta in prevozna, se je poleg gradbene mehanizacije (tudi bagra) gnetlo in delalo hkrati do 63 delavcev! Celotno obnovo smo končali v neverjetno kratkem času do konca septembra. Potekala je pod budnim nadzorstvom gradbenega odbora, ki ga je vodila direktorica Ljudske univerze Lilijana Grof.

**Kako delati naprej?
Ponujati čim več
zanimivih in
aktualnih
programov,
raznovrstnih oblik in
vsebin in prepričati
tiste, ki izobrazbe
nimajo, da jo v
resnici potrebujejo.**

Pri tem pa na Ljudski univerzi nismo izgubili niti dneva. Pisarne smo selili, za udeležence, ki so se vpisovali in hodili po informacije, smo sproti delali zasilne hodnike, hrup smo stoično prenašali, prah pa požirali. Če ne boste povedali inšpektorjem, vam lahko zaupamo, da je od polovice septembra v že dokončanih prostorih potekalo celo izobraževanje (seveda popoldne, ko so se delavci umaknili). Zdaj so prostori stalno zasedeni. In cena? Dosežki jo upravičujejo, denar smo zbrali z načrtnim večletnim varčevanjem na sami Ljudski univerzi. Na opravljeno smo ponosni, lokalne skupnosti in njihove veljake smo izjemno presenetili ter hkrati opozorili na pomen in obseg izobraževanja odraslih, ki ga izpeljujemo. Le na državni ravni odprtje prostorov, kar zadeva obisk in ogled programa, ni uspelo. Zato pa vas vabimo, da nas pridete kdaj obiskat, če vas bo pot vodila mimo!

Marjan Čenar

Ljudska univerza Ormož

"Sam moraš odkriti, kdo si, kaj v življenju hočeš in kakšne cilje imaš" je bilo vodilo, ki je spremljalo dejavnosti in prireditve v TVU-ja v občini Ormož.

Med 29. septembrom in 3. oktobrom so se vsak dan vrstile mnoge predstavitve programov, ki jih vodi Ljudska univerza Ormož. Tistim, ki v življenju hočejo kaj več, ponujajo na tej ljudski univerzi programe učenja za pridobitev poklica

na V. stopnji, nadaljevalne in diferencialne programe za pridobitev srednješolske izobrazbe ter jezikovne programe za odrasle in otroke. Udeleženci so se lahko pogovarjali tudi v nemškem, angleškem in italijanskem jeziku.

Predstavitel mikroprojekta programa Phare za demokracijo: s skupnim delom do hitrejšega razvoja je bila na Kogu in v Ivanjkovcih. Sledile so predstavitve študijskega krožka: Dopolnilne dejavnosti na kmetijah; središča za samostojno učenje na LU Ormož, ročno doma izdelanega TV-sprejemnika dr. Franca Jurkoviča, ter predstavitve vtisov Ernesta Vodopivca s študijskega obiska na Danskem. Dogajanje je spremljala še predstavitel knjige *Iskanje resnice*, ki jo je napisal dr. Vekoslav Grmič.

Občina Ormož je prejela priznanje ACS-ja za izjemne dosežke pri učenju in bogatitvi znanja drugih in pri uveljavljanju učenja.

Odziv dokazuje, da ljudje čedalje bolj "določajo svojo pot". Učenju se ni mogoče ogniti.

Vesna Danilovič

Ljudska univerza Postojna

TVU smo v našem kraju letos organizirali drugič. Že ob pripravah so nas spremljali drugačni občutki kakor lani. S pridobljenimi lanskimi izkušnjami smo načrt na LU Postojna pripravili bolj pogumno in obsežno ter ga razširili tudi čez meje naše občine. Pri izpeljavi načrtovanega sta nam veliko pomagala pripravljenost in usklajevanje Oddelka za družbene dejavnosti občine Postojna, ki je izdal skupno predstavitel vseh izvajalcev in vseh dejavnosti TVU-ja v občini Postojna.

Tudi besede, ki smo jih slišali ob slovesnem odprtju TVU-ja na ACS-ju, vlivajo upanje, da se vseživljenjskemu učenju bližajo lepši časi, zato bodo načrti za TVU v naslednjem letu še bogatejši.

Breda Podboj

Ljudska univerza Velenje

Ljudska univerza Velenje je v Tednu vseživljenjskega učenja '97 organizirala:

- predstavitev programov LU Velenje po krajevnem radiu,
- svetovanje o možnosti za izobraževanje,
- dan odprtih vrat na LU Velenje,
- predstavitev metod (oblik) dela v raznih programih, ki so ta dan potekale na LU Velenje (jezikovno izobraževanje otrok, odraslih, kreativne delavnice za otroke in odrasle, videodelavnica, računalniško izobraževanje),
- regijsko predstavitev dejavnosti ljudskih univerz celjske regije v Šentjurju,

Naše vodilo je bilo: "Sam moraš odkriti, kdo si, kaj v življenju hočeš in kakšne cilje imaš."

S pridobljenimi lanskimi izkušnjami smo načrt na Ljudski univerzi Postojna pripravili bolj pogumno in obsežno ter ga razširili čez meje naše občine.

Vprašanje je, ali bo država znala in hotela upoštevati in poenotiti merila enake dostopnosti do znanja in informacij na vseh svojih območjih.

- delavnico za aktiv predavateljev LU Velenje na temo: Prosojnica v izobraževanju,
- družabno prireditev za aktiv predavateljev LU Velenje,
- regijsko predstavitev dejavnosti ljudskih univerz celjske regije na Radiu Šmarje pri Jelšah,
- likovno delavnico na temo: Velenje, moje mesto,
- brezplačni preskus znanja angleškega in nemškega jezika.

Mirjana Šibanc

Matična knjižnica Izola

TVU '97 se je v Matični knjižnici Izola začel z igralno uro s knjigo. Predšolski otroci in šolarji so skupaj s starši in knjižničarko Špelo Pahor, ki je vodila igralno uro, najprej pregledali poučne knjige, se pogovarjali o drevesih in gozdu, z gibom in glasovi so posnemali šumenje vetra v vrhovih dreves in pokanje suhih vejic na tleh ter oglašanje gozdnih živali. Zapeli so *Rasla je jelka do neba* in zaigrali na lesena glasbila, našteli vrsto predmetov, narejenih iz lesa, med njimi posebej papir in knjige. Prisluhnili so pravljici *Drevo in Krištof*, ki pripoveduje o sožitju narave, živali in ljudi. Skupaj so reševali uganko Valentina Vodnika o drevesu, narisali drevo in domov odnesli vsak svojo leseno žlico. Igralno uro so končali z mislijo, da so drevesa dragocena in jih bomo varovali kot najljubše prijatelje.

V četrtek je Nada Mislej Božič, knjižničarka v mladinskem oddelku knjižnice, odraslim najprej predstavila triletno delo študijskega krožka Pravljičarstvo. Ob predvajanju videoposnetkov dozdajšnjega dela krožka je predstavila skorajšnji začetek delovanja novih študijskih krožkov: Spoznavanje drugih kultur - pot do spoznavanja sebe, Bralni študijski krožek, Špela Pahor pa študijski krožek Zgodbe o morju.

Še isti dan so predstavili novi Vodnik po mestu Izola. Po dolgih letih je Izola bogatejša za sodoben vodnik po mestu.

V petek se je dvajset odraslih udeležilo enodnevnega seminarja/delavnice Steklena gora, ki ga je vodila ljudska pevka in pravljíčarka Ljoba Jenče iz Cerknice. Zaradi izjemne odzivnosti in uspešnosti podobnega seminarja, ki je potekal v okviru ŠK Pravljičarstvo že junija letos, je bil tokrat seminar/delavnica namenjen(a) knjižničarjem in knjižničarkam kot nova oblika ur pravljíc, vzgojiteljicam in učiteljicam pri vsakdanjem delu z otroki, študentom in staršem, ki bi radi kaj več storili zase in za otroke, skratka tistim, ki jih pripovedovanje zgodb zanima.

Na podlagi ljudske pravljíce Steklena gora so se udeleženske poglobile v temeljno zgradbo in simbolno govorico čudežne pravljíce, ki je edina zdravilna za otrokovo duševnost, imaginacijo, ki pomeni ključ v globine naše notranjosti,

pomen žive besede, temeljne prijeme za pripovedovanje brez predloge, delo s prostorom ter osnovno držo pripovedovalca, pripovedovalke. Anкета je pokazala, da je bil tudi tokratni seminar zelo uspešen, čeprav udeleženkam ni prinesel formalno priznanih točk.

Udeležba na prireditvah v knjižnici in tudi v TVU-ju, v katerem sodeluje knjižnica že od začetka, zajema vse starostne kategorije, od predšolskega do tretjega življenjskega obdobja in znova in znova dokazuje pomembnost vzgojne, izobraževalne, informacijske in tudi razvedrilne funkcije splošne knjižnice ter smiselno izrabo prostega časa. Pri tem ne kaže prezreti tega, da izpeljava izobraževalnih in razvedrilnih oblik dela z uporabniki zahteva veliko časa in moči. Toliko več v knjižnici, ki ji država in lokalna skupnost ne zagotavljata dogovorjenega denarja in najnujnejših kadrovskih in prostorskih možnosti.

Vsako leto več sodelujočih v TVU-ju v Sloveniji dokazuje, kako pomembna je ta prireditev, in potrjuje, da jo v tem času in zahodnoevropskem prostoru Slovenija potrebuje. Vprašanje pa je, ali bo država v prihodnosti znala in hotela upoštevati in poenotiti merila enake dostopnosti do znanja in informacij na vseh svojih območjih.

Marina Hrs

Občina Bohinj

Letos smo prvič sodelovali na TVU-ju. Izkušnja, ki smo jo ob tem pridobili, nam bo izhodišče za pripravo programa v prihodnje.

Slaba udeležba je bila ob dnevu odprtih vrat knjižnice. Program bomo v letu 1998 dopolnili in pri tem namenili posebno pozornost knjižnici, starejšim občanom in mladim. Športna društva so pripravljenost za sodelovanje pri TVU-ju sporočila prepozno. Prihodnje leto pa bomo v TVU-ju predstavili tudi njihov program. Program TVU-ja si želimo izpeljati z različnimi metodami dela. Predavanjem bi sledile delavnice. Predstavitve osnovnih šol in vzgojno-varstvenih zavodov se je udeležilo veliko staršev. Poudarek je bil ne samo na obveznem programu, temveč tudi na izrabi prostega časa. Tečaj slikanja je bil uspešen.

Iva Lapajne

Občina Grosuplje

Župan občine Grosuplje Rudolf Rome je letos znova omogočil, da se je uresničil projekt TVU-ja. Predlagatelj in izvajalec projekta TVU 1997 je bil sociolog Štefan Huzjan. Uspelo mu je združiti prizadevanja in dobro voljo osemnajstih izvajalcev, od vrtcev, šol, društev, lokalnega radia, združenj do nekaterih posameznikov.

Uspeh tega projekta je zlasti prispevek k širjenju gibanja za izboljšanje

Uspeh projekta je zlasti prispevek k širjenju gibanja za izboljšanje kakovosti življenja z učenjem v lokalni skupnosti.

Svoje znanje moramo širiti, da bi v različnih življenjskih okoliščinah ravnali bolj modro in s tem vplivali na kakovost našega življenja, da bi znali živeti v dobrih odnosih z ljudmi in naravo.

kakovosti življenja z učenjem v lokalni skupnosti. Poudarjeno je bilo, da prihaja čas, ko postaja pogumno dejanje naložba v dejavnost, ki omogoča vsem ob vsakem času in v vsakem kraju bogatiti znanje s sodobnimi oblikami in metodami učenja.

S številnimi prireditvami in predstavitvami so izvajalci TVU-ja 1997 pokazali različne možnosti učenja na osnovni in srednji šoli, turistični kmetiji, v kolesarskem in plesnem društvu, na območni obrtni zbornici in s poslušanjem nekaterih oddaj radia Zeleni val. Jože Miklič je razložil, kako se je učil ob pripravi knjige *Po Grosupljem in okolici*. Večkrat je bilo ugotovljeno, da občina še vse premalo denarno podpira inovativne učitelje, kmete, obrtnike, kulturne animatorje ter društveno delovanje, pa tudi delovanje učnega središča.

Podžupan dr. Peter Hostnik je s podelitvijo 19 priznanj posameznikom in skupinam pokazal, kako raznolika in bogata je ponudba učnih možnosti za ukaželjne v občini Grosuplje.

Štefan Huzjan

Občina Dravograd

Tudi v naši občini smo se letos odločili za sodelovanje pri TVU-ju. Povabili smo društva, zavode, ustanove in institucije in jim s tem omogočili, da se predstavijo širši javnosti in pridobijo nove člane.

Za sodelovanje pri projektu TVU smo se odločili, ker nam je bila všeč zamisel o vseživljenjskem učenju - to je učenju vseh ljudi v vseh življenjskih obdobjih in okoljih.

Radi rečemo, da se ljudje učimo vse življenje. To je res, vendar se velikokrat učimo na lastnih napakah, ker znanje ni tista dobrina, ki bi nam bila dana že ob rojstvu. Življenjske izkušnje (tudi slabe in boleče), potrebe, razmere za učenje in kakovost učenja so tisti dejavniki, ki bogatijo naše znanje in vplivajo na kakovost našega življenja. Zaradi tega je treba podpirati zamisel o vseživljenjski učenju in sodelovati pri njenem širjenju. Znanje, ki si ga pridobimo v različnih šolah, nam da formalno izobrazbo, ki nam koristi pri opravljanju naših poklicev, bolj malo pa za življenje samo: to pa nas zmeraj znova postavlja pred težave in odločitve. Da bi v različnih življenjskih okoliščinah ravnali bolj modro in s tem vplivali na kakovost našega življenja, da bi znali živeti v dobrih odnosih z ljudmi in naravo, pa moramo svoje znanje zmeraj znova širiti.

To je naša stalna naloga, obveznost in odgovornost do nas samih, do naših otrok, družin in družbe, ki pa nam mora zagotoviti čim boljše možnosti za izobraževanje in učenje.

Vlada Navotnik

Območna organizacija Rdečega križa Dravograd

V Tednu vseživljenjskega učenja '97 so od 29. septembra do 2. oktobra 1997 v občini Dravograd potekale razne prireditve in s svojim programom je sodelovala tudi OO RK Dravograd. Predstavitve dejavnosti OO RK je potekala v obliki "odprtih vrat".

Program je zajemal:

- predstavitev zdravstvene kolonije,
- predstavitev programa prve pomoči,
- krvodajalstvo, darovanje organov,
- predstavitev programa socialne pomoči,
- merjenje krvnega tlaka,
- propagandno gradivo.

Območna organizacija Rdečega križa Dravograd je letos prvič organizirala zdravstveno kolonijo otrok na Debelem rtiču, od 19. do 29. julija. Letovalo je 25 otrok iz občine Dravograd. Slikovno smo prikazali, kaj otroci delajo in kako doživljajo letovanje na Debelem rtiču.

Programa prve pomoči za motoriste in ekipe Civilne zaščite je predstavila medicinska sestra Tončka Markelj. Strokovno je prikazala umetno dihanje na lutki in obvezovanje ran pri prometnih nesrečah. Predložili smo tudi literaturo.

Pri predstavitvi krvodajalstva smo želeli poudariti predsem humanost tega dejanja. Z reklamnimi plakati smo pokazali, kako in kje darujemo kri. Ljudi smo seznanili, kje dobijo informacije, če se odločijo za krvodajalstvo.

Pri socialnem programu smo jih seznanili z darovanjem rabljenih oblačil, obutve, živil in zbiranjem reči za socialno ogrožene.

Pri merjenju krvnega tlaka nam je pomagala medicinska sestra Tilka Kramer. Merjenje je potekalo od 10. do 15. ure. Odziv je bil kar velik, saj je prišlo krvni tlak merit 15 ljudi. Ljudje so medicinsko sestro poprosili za razne zdravstvene nasvete.

Za dan odprtih vrat smo na javnih krajih razobesili plakate, pripravili propagandno gradivo, izobesili zastavo, postavili panoje in pripravili rekvizite. Prireditev se je začela ob 8. uri in je trajala do 18. ure. K predstavitvi dejavnosti in delovanja OO RK Dravograd smo pritegnili tudi aktiviste (Ivico Kraup in Dragico Bračko).

Irena Gostenčnik

Osnovna šola Prestranek

Ob prvem povabilu k sodelovanju smo na hitro pomislili, da k vseživljenjskemu učenju kot osnovna šola ne spadamo, da tja spada vse, kar ni šola ali obvezna šola. Na sestanku, ki ga je sklical Oddelek za družbene dejavnosti Občine

Starši so izrazili zadovoljstvo, ker so v anketi lahko izrazili mnenje in ker so v publikaciji dobili veliko uporabnih informacij.

Tednu so veliko pozornosti namenila tudi javna občila.

Postojna, pa smo se spoznali in dogovorili za skupni projekt vsi (ali večina), ki se kakor koli ukvarjamo z učenjem, in seveda tudi mi iz osnovne šole.

Odločili smo se, da bomo v TVU-ju izpeljali roditeljski sestanek, in na njem predstavili organizacijo in delo šole. S publikacijo in priložnostno razstavo smo opozorili na 20-letnico nove šolske zgradbe in 150-letnico začetkov šolstva na Prestranškem.

Veseli smo bili skupne predstavitve vseh organizatorjev vseživljenjskega učenja v občini Postojna in tudi zadovoljni z učinki naših akcij. Ustno in pisno so starši izrazili pohvalo in zadovoljstvo, ker lahko v anketi izrazijo svoje mnenje in ker so dobili v publikaciji veliko uporabnih informacij. Mi pa bomo njihove pobude in predloge skušali kar najbolj upoštevati.

Magda Jakin Černe

Posavski center za permanentno izobraževanje Krško

TVU '97 je potekal v Posavju v organizaciji Posavskega centra za permanentno izobraževanje iz Krškega. Prireditve so bile v Kulturnem domu Krško, v Knjižnici Brežice in zasebnem podjetju KIN Sevnica. Izložbena okna smo opremili v Krškem, v Sevnici in Brežicah.

TVU smo začeli v ponedeljek zvečer s slovesnim odprtjem, na katerem sta zbranim spregovorila o vseživljenjskem učenju odraslih tudi direktorica ACS-ja dr. Vida Mohorčič Špolar in župan občine Krško Danilo Siter.

Zelo uspešno sta se predstavila naš študijski krožek *Pesmi iz naših krajev* z nastopom ob začetku TVU-ja in študijski krožek *Umetnost fotografije* z razstavo fotografij članov krožka. Slovesnost ob odprtju so poživil z venčkom narodnih pesmi iz naših krajev, z nastopom folklorne skupine in ljudskih godcev iz Senovega, sledilo je odprtje razstave fotografij članov študijskega krožka, za pogostitev pa je poskrbel Aktiv kmečkih žena iz Krškega.

V naslednjih dneh so se zvrstile številne prireditve. Omizje o mamilih v Posavju, pri katerem so sodelovali strokovni delavci osnovnih in srednjih šol ter predstavniki UNZ Krško, je imelo velik odmev in na njem so predstavili zaskrbljive podatke o uživalcih mamil v Posavju. Žal pa se tega pogovora ni udeležilo veliko staršev.

Predstavili smo delavnico *Odrasli se učimo drugače*. Podjetje Racio, d.o.o., Celje je predstavilo program *Načrtovanje kariere za mlade*. Organizirali smo srečanje za podjetnike s predstavitevjo izobraževalnih programov in uporabe računalnika za uspešno podjetništvo.

V TVU-ju se je predstavilo tudi društvo likovnikov OKO iz Krškega z razstavo svojih izdelkov in prikazom likovnih tehnik.

V tem tednu smo se učili tudi izdelovanja igrač, aranžiranja cvetja, spoznali delovanje ZPM Krško in še marsikaj. TVU smo končali s koncertom Vlada Kreslina.

Menimo, da se je TVU-ja udeležilo več kot 450 ljudi. Teden je bil zelo dobro sprejet – pozornost so mu namenila tudi javna občila: Radio Slovenija, Delo, Dolenjski list, Radio Sevnica, Radio Brežice in Studiu D Novo mesto: objavljali so pogovore, poročila in predstavitve programov in dejavnosti TVU-ja 97.

Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsem za sodelovanje. Prepričana sem, da je cilj tega tedna dosežen, saj smo opozorili nase in na to, da se človek vse življenje uči, izobražuje pa le, če to res hoče, če ima jasno postavljen cilj in možnosti za to.

Monika Novšak

Psihološka svetovalnica Celje

Občani so lahko prišli v psihološko svetovalnico na brezplačen psihoterapevtski in svetovalni pogovor. Podlaga tega sta bili teorija izbire in realitetna terapija dr. W. Glasserja. Odziv je bil primeren, več je bilo telefonskih klicev. Na pogovor je prišlo 14 oseb in z zanimanjem so ugotovile, da je učenje za življenje zelo pomembno, če želiš doseči zadovoljivo kakovost življenja.

Ljudje so izrazili željo, da bi se teden razširil v mesec, tudi jaz se s tem strinjam, saj bi se potem lahko še bolj udeleževali prireditev in se seznanjali s konceptom TVU-ja.

Marjana Božič Robida

Razvojno izobraževalni center Novo mesto

Kateri ključ odpira vrata do ljudi? Tudi zgodovina potrjuje, da je izobraževanje nenehna vseživljenjska naloga in potreba vsakega posameznika civilizirane družbe. Vendar ne moremo govoriti, da je z razvojem formalnega, institucionalnega izobraževanja zadoščeno potrebam vseh uporabnikov po znanju in spretnostih. Vsaka družba razmišlja o izobraževalnem sistemu kot naložbi v prihodnosti, vendar predvsem za mlade rodove, ki bodo šele v prihodnjih letih pomenili naložbo v razvoj družbe, ki jih izobražuje.

Razvoj družbe se zmeraj zrcali v potrebah po posebnem znanju na delovnih mestih, politične spremembe pa porajajo drugačno, novo družbeno ureditev. Pri tem lahko sodelujejo posamezniki, ki so dozoreli v člane družbe tudi z osebnostnim razvojem, eden od dejavnikov tega pa je izobraževanje.

Zanimanje in dejavnost ljudi sta povezana s splošnim interesom okolja, v katerem živijo in delajo (delujejo). Povezanost dejavnikov v okolju pa je gotovo ključ do animacije in motivacije posameznikov, da nenehno ohranjajo potrebo

Ljudje so izrazili željo, da bi se teden razširil v mesec...

**Učenje ni le
šolanje, je
potreba...**

**Marsikdaj takšni
dogodki ljudem
pomenijo tudi
odkritje, na
podlagi katerega
se odločijo za nov
konjiček, novo
znanje, nove
spretnosti.**

po spolnjenanju svoje osebnosti in strokovnosti ter si prizadevajo za individualne ali skupinske dejavnosti, ki pomenijo pot do zadovoljevanja ambicij.

Za novomeško območje je značilna izrazita nehomogenost dejavnikov, ki posamezniku omogočajo osebnostni in skupni družbeni razvoj. Res je:

- da so za to območje značilni razpršena naseljenost in velike razdalje, vezanost na prevoz itn. in da predstavljajo ovire;
- da je povprečna izobrazbena sestava prebivalstva 10 let šolanja;
- da vsak peti nezaposleni v naši regiji nima končane osnovne šole, a to bi lahko pomenilo le večji manevrski prostor za kulturne in izobraževalne animatorje (če se opredelim samo na ti dve področji).

Nekatere delovne organizacije (predvsem Krka), ki se zavedajo, kako pomembna sta kultura in izobrazba za učinkovitost vsakega zaposlenega ter za učinkovitost in uspešnost podjetja, so postale mikrosistemi, ki so v delavcu razvili pripadnost podjetju tudi s tem, da mu stalno omogočajo dejavno zadoščanje potreb na področju kulture, izobraževanja, športa, oddiha in še česa. S tem prebivalec lokalne skupnosti zgublja zanimanje za delovanje v svojem bivalnem okolju, vse manj ostaja aktivni član lokalne skupnosti.

Kot nasprotna utež pa deluje razmejena organiziranost lokalne skupnosti, saj je izobraževanje uvrščeno v skupni proračunski mošnjiček z vzgojo, zdravstvom in socialo, kultura pa s športom in mladino ter hkrati na dnu občinske proračunske malhe.

Te ugotovitve se zrcalijo v obiskih različnih kulturno-izobraževalnih dogodkov v kraju. Ne moremo reči, da prireditve niso obiskane, vendar mnogo premalo in sklep o prenizki kulturni ozaveščenosti prebivalstva ni bil utemeljen, ni rešitev, temveč je le izziv za drugačen prijem.

Tako je poleg obveznosti z drugimi dejavniki v okolju, raziskovanja izobraževalnih potreb trga, razvoja lastnih poti za prilagajanje in zadovoljevanje individualnih potreb in možnosti ljudi, ki potrebujejo znanje in spretnosti, najzahtevnejša naloga ponudnikov izobraževalnih storitev obvladovanje tistega znanja in spretnosti, ki poleg zagotavljanja kakovosti izobraževalne storitve omogočajo nenehen stik s prebivalstvom.

Kako to doseči? Kako v ljudeh zbuditi radovednost, zaupanje, zanimanje, potrebo? Gotovo je vsakoletni TVU eden od načinov, saj vsi vemo, kako se ljudje odzivajo na dobro (medijsko) predstavljene dogodke in tedaj, ko tak teden traja, živijo z njim. Marsikdaj takšni dogodki pomenijo tudi odkritje v človeku samem, da se odloči za nov konjiček, novo znanje, nove spretnosti.

V RIC Novo mesto (po)skušamo po geslu "Ključ do ljudi so ljudje" ravno ob priložnostih, kakršna je TVU, v miselnosti posameznikov spreminjati pojmovanje izobraževanja kot šolanja. S prikazovanjem različnih možnosti in načinov učenja in pridobivanja novega znanja in uporabe pravih informacijskih tokov

ga želimo predstaviti kot potrebo tako majhnega otroka, mladostnika, odraslega človeka kot starostnika ter ljudem učenje približati kot igro, veselje, druženje, kot stalnega tihega sopotnika pri oblikovanju lastne osebnosti in podobe.

Vesna Dular

Rudnik Mežica KORKAD, d.o.o.

Na pobudo občine Črna na Koroškem smo se v občini povezali Osnovna šola Črna, Vrtec kralja Matjaža Črna, Center za socialno delo Ravne, Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna, gospa Marta Repanšek in RM-Korkad, d.o.o.

V Vrtcu kralja Matjaža Črna in na Centru za socialno delo Ravne so skupaj organizirali prireditev *Sreča je v srečanju*. Povabilo je veljalo ljudem vseh rodov. Pripravili so zanimive in zabavne igre, ustvarjalne delavnice, pripovedovanje pravljic... Srečanje je pomenilo priložnost, da se vsi skupaj naučijo nekaj novega. Bilo je zanimiva izkušnja za vseh 130 udeležencev.

V Vrtcu kralja Matjaža Črna in v Osnovni šoli Črna so pripravili tudi dan odprtih vrat. Slaba udeležba jih je razočarala, ker se pri svojem delu trudijo, krajanov in staršev pa to očitno ne zanima. Osnovna šola je organizirala še obisk čebelarja, obisk kmetije in računalniški dan. Otroci so bili navdušeni, vodstvo šole je bilo razočarano le nad slabim odzivom krajanov pri urah računalništva.

Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna je pripravil čudovito učno delavnico *Slikanje na steklo*. Udeleženske so bile navdušene nad svojimi izdelki. Predavanje z videom *Pomen in bistvo specialne olimpijade* zaradi slabe udeležbe ni bilo izpeljano. Menijo, da se ljudje premalo zanimajo za oblike dela z ljudmi s posebnimi potrebami.

Gospa Marta Repanšek je vodila študijski krožek za upokoјence *Zdravi v pozna leta*. Navzočih je bilo 9 udeleženk, ki so bile zelo motivirane za delo in zadovoljne z novim znanjem, ki so ga pridobile o zdravi prehrani.

V RM-Korkad, d.o.o., smo organizirali omizje z naslovom *Več znaš, več veljaš*. O različnih pogledih in načinih učenja, izobraževanja oziroma usposabljanju so razmišljali: dr. Peter Praper, Milena Gartner-Delopst, dipl. psih., Srdan Arzenšek, dipl. psih., in Jožica Ovnič, prof. Naše srečanje je bilo zanimiv učni dogodek.

TVU v občini Črna na Koroškem je uspel. Izvajalci smo se potrudili, udeleženci naših prireditev so bili zadovoljni, upamo samo, da jih bo v prihodnje še več.

Osnovna šola Črna, Vrtec kralja Matjaža Črna in Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna so pripravili tudi razstavo v centru Črne ter v galeriji Krnes.

Letos smo sodelovali prvič, polni novih idej pa se že veselimo TVU-ja 1998.

Irena Ranc

Slovensko ekološko gibanje, Ljubljana

Slovensko ekološko gibanje je nevladna ekološka organizacija. Letos je prvič sodelovala na prireditvah TVU. V dvorani SEG-a na Mestnem trgu 13 v Ljubljani smo poleg odprtja TVU-ja pripravili še razstavo, šest omizij ali predavanj ter predstavitev ekološkega projekta. Vseh obiskovalcev na TVU SEG je bilo 98, in to za prvič ni najslabše.

Karel Lipič

Srednja mlekarska in kmetijska šola Kranj

V Tednu vseživljenjskega učenja je naša šola sodelovala v dveh dejavnostih: dan odprtih vrat smo organizirali za predstavitev programov in poklicev šole, razstavo kmetijskega orodja in strojev pa pripravili ob praznovanju 90-letnice mlekarskega šolstva na Slovenskem, saj imamo tradicijo v izobraževanju mlekarskega osebja že od leta 1907.

V tem času smo povabili tudi medije na lokalni ravni - časnike in televizijo, odzvali pa so se le Gorenjski glas, Kmečki glas in TELE-TV Kranj.

Tatjana Novak

Skala - Skupina za preventivno delo z mladimi; Zavod Janeza Smrekarja, Ljubljana

Od 29. septembra pa do 3. oktobra 1997 je s svojimi dejavnostmi na TVU sodelovala tudi Skala.

V tistem tednu smo imeli več dejavnosti. Dan odprtih vrat je privabil malo obiskovalcev, toda namenili smo jim vso pozornost in bili obiska res veseli. Najbolj obiskana in medijsko najbolj spremljana je bila slovesnost ob začetku delovanja *Busa veselja*, ki je vključevala tudi tiskovno konferenco in koncert. Tiskovne konference so se udeležili časnikarji in drugi zastopniki različnih inštitucij (mestne občine, centrov). Že med tiskovno konferenco in ves čas trajanja prireditve se je predstavljala Skala, predstavili pa smo tudi projekt *Bus veselja*, ki mu je bil ta dan namenjen. Ves čas si je bilo mogoče ogledati "bus veselja", ki je v svoji notranjosti obiskovalce "pogostil" s kavo, jim ponudil udobne sedeže, veselje ob igranju nogometa in drugih družabnih iger, različne informacije, in vsakokrat jih je v njem kdo pričakal z nasmehom.

Program je bil resnično dobro pripravljen in ljudje so ga navdušeno sprejeli. Večkrat v popoldnevu nas je obiskal čarodej in privabil na oder marsikaterega "čarovniškega asistenta".

Glasbene in pevske skupine so svoj nastop izvrstno izpeljale, glasbeni koncert pa je ljudi spravil "na noge" in veselemu plesanju ni bilo konca. Plesali smo od makarene do kavbojske polke, pari so se zavrteli tudi v fokstrotu.

Animatorji Skale smo bili s prireditvijo zelo zadovoljni. Priprave nanjo so se začele dovolj zgodaj, delo smo si primerno razdelili, pri izpeljavi prireditve nas je bilo veliko. Skupaj smo jo pripravili in uresničili ter se na koncu skupaj poveselili. Spoznali smo nekatere nove izzive in jih uspešno prestali, seznanili smo se z zapletenim birokratskim sistemom mestne vlade, naučili smo se plesne koreografije in jo tudi "odplesali"...

Omenim naj še nekaj pomembnih dogodkov, ki so zaznamovali prireditev. Eden od obiskovalcev je bil mestni klošar, z nami je plesal, se smejal. Prišla je tudi mati (in ostala do konca) z odraslim duševno prizadetim sinom, ki je ves čas koncerta sedel na odru in "igral" kitaro, malo zaplesal z eno od deklic in prepeval. "Tako zadovoljnega ga pa že lep čas nisem videla," je povedala njegova mati.

In čisto na koncu je ena od deklic dejala: "Še nikoli v življenju se nisem imela tako lepo... Povejte mi, ko bo še kaj takega."

Bernarda Vindišar

Srednja trgovska šola Ljubljana

Na Srednji trgovski šoli v Ljubljani smo v okviru prireditev TVU '97 predstavili svoje izobraževalne programe za vse poklice v trgovinski dejavnosti v trgovskem centru Živila Kranj - Hipermarket Parmova v Ljubljani z ustreznimi promocijskim nastopom.

Želeli smo opozoriti zaposlene delavce v trgovinski dejavnosti in tudi mimoidoče kupce na pomen vseživljenjskega učenja in jih spodbuditi, naj se vpišejo v naše izobraževalne programe.

Predstavili smo jim obliko izobraževanja, ki ni tradicionalna in je primerna zlasti za zaposlene, saj omogoča opravljanje izpitov brez predavanj s pomočjo svetovanja profesorjev ter pisnega gradiva, ki je pripravljeno za samostojno učenje.

Udeleženci se naučijo samostojnosti pri učenju in to je zelo pomembno pri vseživljenjskem izobraževanju za že zaposlene. Že zaposlenim v trgovinski dejavnosti in vodjem kadrovskega sektorja smo predstavili Program za pridobitev temeljnih pedagoško-andragoških vsebin za inštruktorje in mentorje v trgovinskih podjetjih.

V TVU '97 je naša šola sodelovala s podjetjem Živila Naklo. S tem želimo poudariti pomen povezanosti med izobraževalnimi organizacijami in uporabniki, hkrati pa je bila ta dejavnost dobra promocija za oba - partnerstvo zagotavlja uspeh.

Nada Ključar

Program je bil resnično dobro pripravljen in ljudje so ga navdušeno sprejeli.

Srednja trgovska šola Maribor

Ob TVU-ju '97 smo 29. septembra 1997 odprli razstavo z naslovom *Nobeno znanje ni večno*. Prikazali smo izobraževanje odraslih na Srednji trgovski šoli, ki ima že 36-letno tradicijo. Na odprtje razstave smo povabili predstavnike trgovinskih podjetij, Gospodarske zbornice Območne enote Maribor, Zavoda za zaposlovanje, Zavoda RS za šolstvo, OE Maribor ter učence in slušatelje Srednje trgovske šole.

Želimo poudariti pomen povezanosti med izobraževalnimi organizacijami in uporabniki.

Ker je sočasno potekalo več prireditev ob TVU-ju, smo z udeležbo lahko zadovoljni. Ob tej priložnosti smo pripravili tudi zloženko o izobraževalnih programih Srednje trgovske šole za odrasle.

30. septembra 1997 smo pripravili dan odprtih vrat, ki pa žal ni bil množično obiskan, ampak smo se pogovarjali le s posamezniki. Prireditve smo objavili v dnevniku Večer in po Radiu Maribor.

Darinka Medved-Gerečnik

Študijski krožek Na krilih ustvarjalnosti, Velenje

V izložbi Veleblagovnice Nama Velenje sem skupaj s udeleženkami študijskega krožka Na krilih ustvarjalnosti uredila razstavo izdelkov. O tem dogajanju sem obvestila različne institucije (PUP-Velenje, Osnovno šolo Antona Aškercar, Zvezo prijateljev mladine, Občino Velenje, Mestno četrt Levi breg, v časniku Naš kraj je izšlo obvestilo o tem v Koledarju kulturnih prireditev v mesecu septembru). Čeprav ni bilo napovedano, sem se dogovorila z vodstvom Osnovne šole Antona Aškercar, da bom v oktobru organizirala dan ekologije (prostovoljci Šolskega centra, Podjetje za urejanje prostora, učenci 4. razredov Osnovne šole Antona Aškercar, učiteljji). V tem dnevu naj bi se dogajalo veliko različnih reči (izobraževanje za ločeno zbiranje odpadkov, akcija zbiranja starega papirja, glasbena prireditve...).

Kata Talajč

TIŽA, d.o.o., Ruše

Za sodelovanje v TVU-ju sem se odločila sicer zadnji trenutek, vendar menim, da sem v kratkem času, ki sem ga imela na voljo, izpeljala vse, kar sem načrtovala za TVU. Obiskovalci literarnega večera so bili zadovoljni, vesela pa sem, da se je prireditve udeležilo precej mladih.

Pogovor z uporabniki storitev v NKBM v Rušah, s kupci v veleblagovnici Marx in z obiskovalci knjižnice, pa je potrdil, da je takšno predstavljanje dejavnosti zaželeno in dobrodošlo tudi v prihodnje.

Vesela sem tudi, da nas je pri tem podprl župan občine Ruše gospod Franc Ladinek.

Moja velika napaka pa je bila, da sem zaradi časovne stiske premalo naredila

za stike z javnimi občili. Dogovarjala sem se za poročanje RTM, vendar so že imeli zapolnjene termine. Sicer pa je prav, da se učimo tudi na teh napakah, tako da jih bom naslednje leto lahko odpravila, sodelovanje na prihodnjem TVU-ju pa še razširila in poživila.

Lidija Sabolek

Ustvarjalno središče Breznikar, Šmartno pri Litiji

Ustvarjalno središče Breznikar, nevladni in nepridobitni zavod, je bilo registrirano letos in je v TVU-ju sodelovalo prvič. Program je bil zasnovan tako, da bi vsak dan potekala ena prireditev. Žal nam programa ni uspelo izpeljati v celoti, ker so bili dnevi v času letošnjega TVU-ja izredno lepi in so jih tukajšnji občani izbrali za kmetijska in predsem vinogradniška opravila. Zelo dobro je bilo obiskano predavanje domačega rojaka prof. dr. Janeza Juhanta, dekana Teološke fakultete, z naslovom *Krščanska družbena pravičnost* (32 oseb). Nekoliko manj zanimanja je bilo za predavanje prof. dr. Petra Gabrijelčiča (12 oseb) o varovanju kulturne dediščine na podeželju. Tema je pritegnila veliko pozornost navzočih, saj so primeri iz okolja zelo izstopajoči. Izpeljali smo še predstavitev izobraževalnih programov in vseh sistemskih oblik izobraževanja za brezposelne, temi *Gostoljubnost v turizmu* in *Vinska kultura* pa smo preložili na novembrski čas.

Slovesno odprtje s spodbudnimi besedami gospoda župana in poznejše pohvale udeležencev so bile dovolj velika nagrada, da bomo v programu TVU-ja 1998 še sodelovali in pri tem upoštevali letošnje izkušnje.

Magdalena Breznikar

VIZIJA, s.p., Ljubljana

SHEN QI Center, Glinškova ploščad 16, Ljubljana je v okviru TVU-ja '97 organiziral teden odprtih vrat. Za dejavnost je bilo veliko zanimanja in obiskovalci so izrazili željo, da bi se z njo ukvarjali tudi v prihodnje.

Shen qi je duhovna energija. Med sproščanjem se po inštruktorju ali mojstru shen qija ustvarja energijsko polje, ki je ključnega pomena za dobro počutje, zdravje in človekovo duhovno in telesno preobrazbo. Z redno vadbo v območju ali oazi popolnega zaupanja, ki temelji na skupinskem sproščanju, se udeleženci začenejo odpirati, dovoljujejo vstop sveži ustvarjalni življenjski energiji, ki je izjemno močna in učinkovita. Metoda shen qi temelji na vsakdanji vadbi, ki človeka v resnici spremeni. Zvečana zmožnost prepoznavanja nam omogoči, da prepoznavamo razne življenjske položaje in lažje sodelujemo z drugimi ljudmi, s partnerji. Poslovanje se izboljša, človekova zbranost se poveča, človek shujša in se uravnoteži. Kolikor več časa smo pripravljene nameniti sebi, se poslušati v vsakem trenutku, tem boljše in učinkovitejše rezultate lahko dosežemo. Predvsem pa nam vadba pripomore, da se predamo energiji z

Slovesno odprtje s spodbudnimi besedami gospoda župana in poznejše pohvale udeležencev so bile dovolj velika nagrada.

zaupanjem, in nas uči, kako se razbremenimo skrbi, ki nas samo hromijo. Prepoznamo svoj jasni cilj in ga skušamo vztrajno in pogumno doseči.

Vlasta Hribar

Zveza društev inženirjev in tehnikov Maribor

Mariborska zveza združuje 19 društev z različnih interesnih področij tehnike, tehnologije in znanosti. Članstvo v društvu je prostovoljno. Temeljni namen dela društev je povezovanje strokovnjakov in spodbujanje njihovega delovanja na različnih področjih naše družbene in gospodarske resničnosti. Vsa društva namenjajo veliko pozornost izobraževanju svojih članov. Ker so člani društev večidel odrasli in zaposleni Zveza društev ZDIT - MB išče svoje mesto tudi v dejavnostih ACS-ja.

Na pobudo Centra smo v TVU-ju pripravili skromno razstavo o dejavnostih posameznih društev v preteklosti. Pri tem res skromnem začetku našega aktivnega sodelovanja v TVU so nam pomagali sodelavci Andragoškega zavoda Maribor. V sklopu njihove razstave smo prebivalcem Maribora na 12 panojih prikazali naše delo.

Nase delo zelimo predstaviti širši slovenski javnosti in morda z omizjem ali posvetom spodbuditi še druge k temu zanimivemu delu.

Zagotovo je imel največji odmev prikaz popisovanja tehniške dediščine v Mariboru in njegovi okolici. Projekt smo začeli izvajati v letu 1995 ob pomoči Mestne uprave Maribor in Ministrstva za znanost in tehnologijo. Posamezna društva so imenovala 25 strokovnjakov, ki sestavljajo delovno skupino popisovalcev. Ti na terenu zbirajo pisne in slikovne podatke o strojih, napravah, orodjih in tehnologiji, ki se je uporabljala v preteklosti.

Zbiranje podatkov o naši bogati tehniški dediščini je predsem v Mariboru zelo pomembno, saj je ta del Slovenije imel v preteklosti močno razvito industrijo, katere korenine segajo v staro avstro-ogrsko monarhijo. Dandanes prav ti veliki giganti životarijo, se lastninsko preoblikujejo ali celo propadajo. S tega vidika je potrebno in nujno, da zberemo podatke o dosežkih tehnike in tehnologije v preteklosti, preden končajo na smetišču zgodovine.

Nase triletno delo želimo v TVU-ju 1998 predstaviti širši slovenski javnosti in morda z omizjem ali posvetom spodbuditi še druge k temu zanimivemu delu. Na TVU-ju 1997 smo se udeležili predavanja o študijskih krožkih in razprave na temo, kaj nam pomeni vseživljenjsko učenje. Vsa pridobljena spoznanja bomo prenesli med naše člane. Široka paleta dejavnosti, ki jih je uspelo spodbuditi Andragoškem centru v TVU-ju 1997 po vsej državi, je obenem tudi priznanje pripravljalcem programa. Iskreno jim čestitamo in želimo, da bi tudi prihodnje leto tako uspešno nadaljevali.

Ani Hanžič